

Federația Națională a Patronatelor Medicilor de Familie (FNPMF)

Str. Ionel Perlea nr. 10, sector 1, București

Telefon 0742.169.984 Fax 0374.091.757

E-mail: office@fnpmf.ro

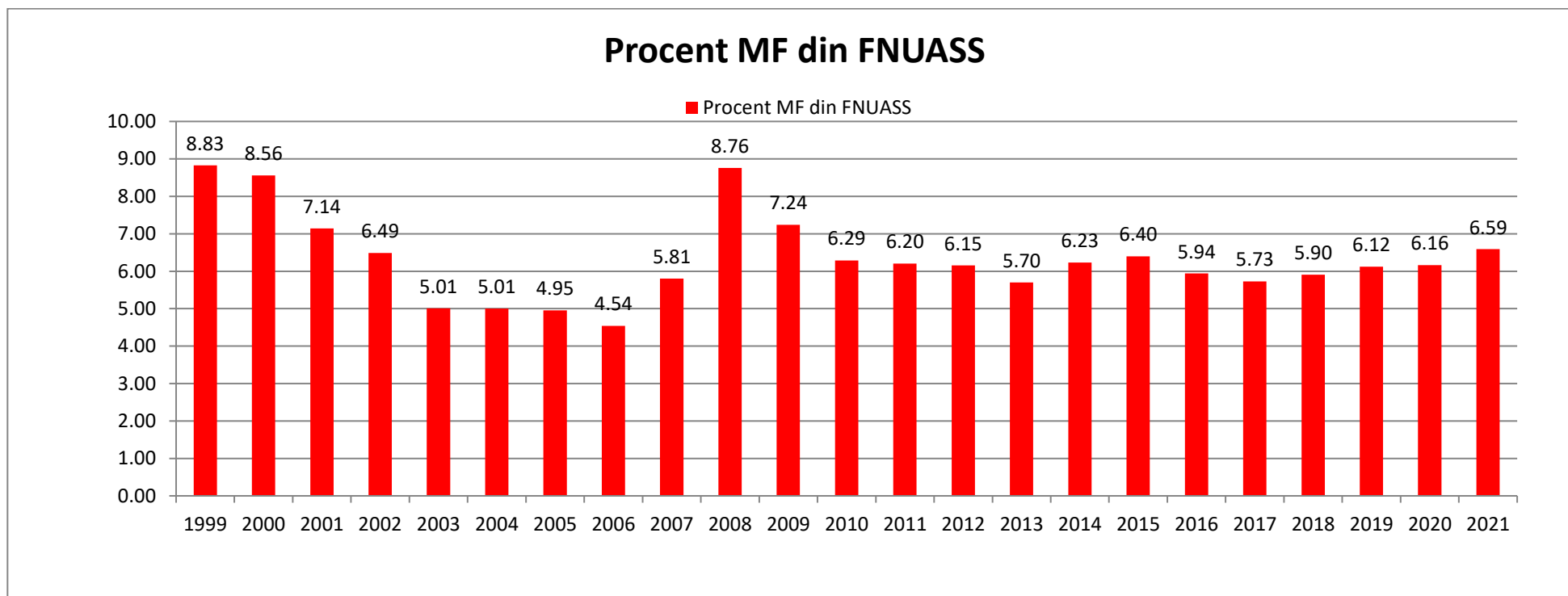
Website: www.fnpmf.ro

Nr. 148/01.03.2021

Finanțarea rețelei strategice de cabinete de medicină de familie

Analiză pentru perioada 1999-2021 și solicitare de buget pentru anul 2021

Asistența medicală primară, reprezentată de cabinetele de medicină de familie ca furnizori de servicii de asistență medicală primară, este doar declarativ o prioritate pentru finanțare și dezvoltare în cadrul sistemului de sănătate din România. Graficul următor nu are nevoie de comentarii suplimentare. Procentul mediu alocat în ultimii 22 de ani a fost doar 6.3% din bugetul CNAS. Sursa datelor – CNAS.

Federația Națională a Patronatelor Medicilor de Familie (FNPMF)

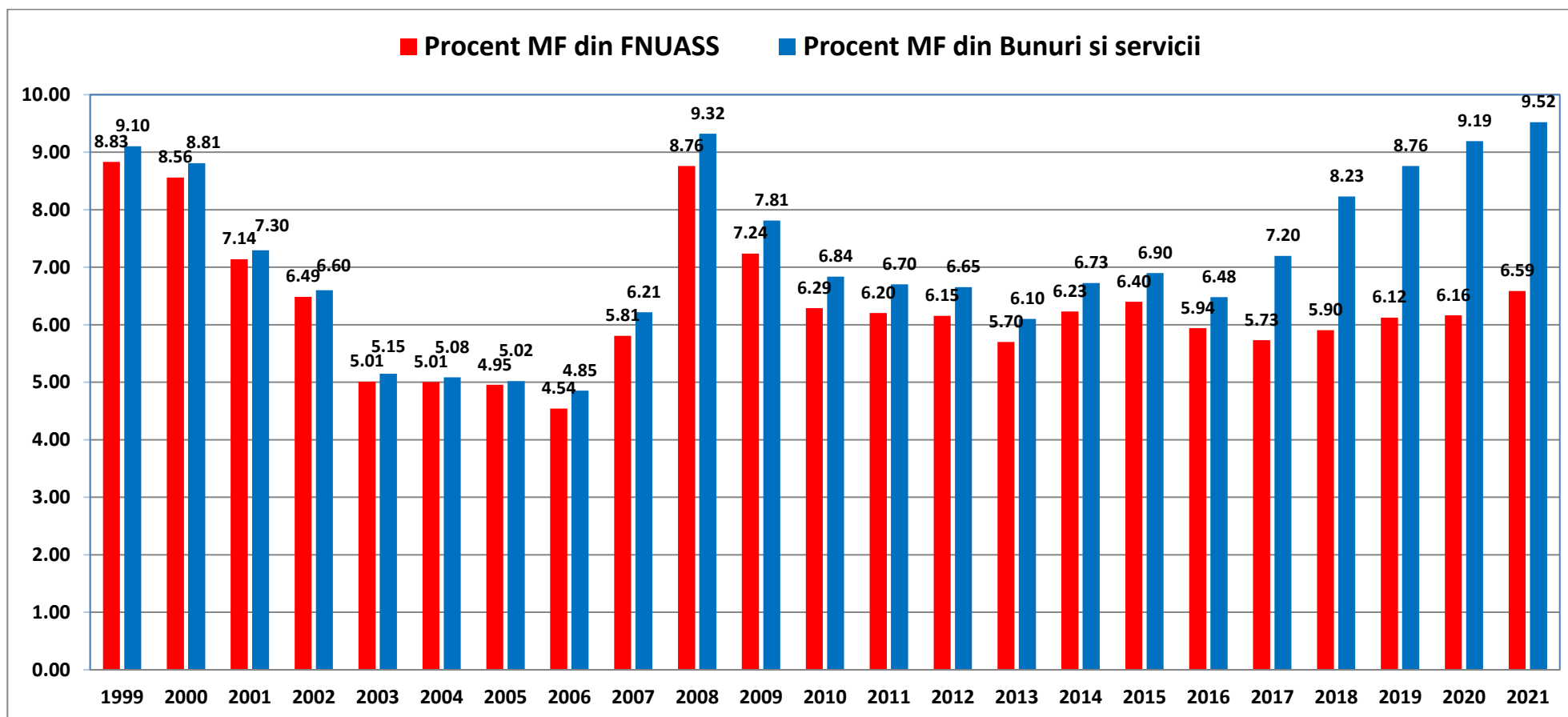
Str. Ionel Perlea nr. 10, sector 1, București

Telefon 0742.169.984 Fax 0374.091.757

E-mail: office@fnpmf.ro

Website: www.fnpmf.ro

O imagine trunchiată a evoluției finanțării asistenței medicale primare poate fi creată prin prezentarea procentului din sumele dedicate doar capitolului Bunuri și Servicii, și nu a procentelor din sumele din **bugetul total** aflat la dispoziția Casei Naționale a Asigurărilor de Sănătate. Bugetul total include și transferurile pentru acoperirea creșterilor salariale din spitale, începând cu anul 2017. Sursa datelor – CNAS.

Federația Națională a Patronatelor Medicilor de Familie (FNPMF)

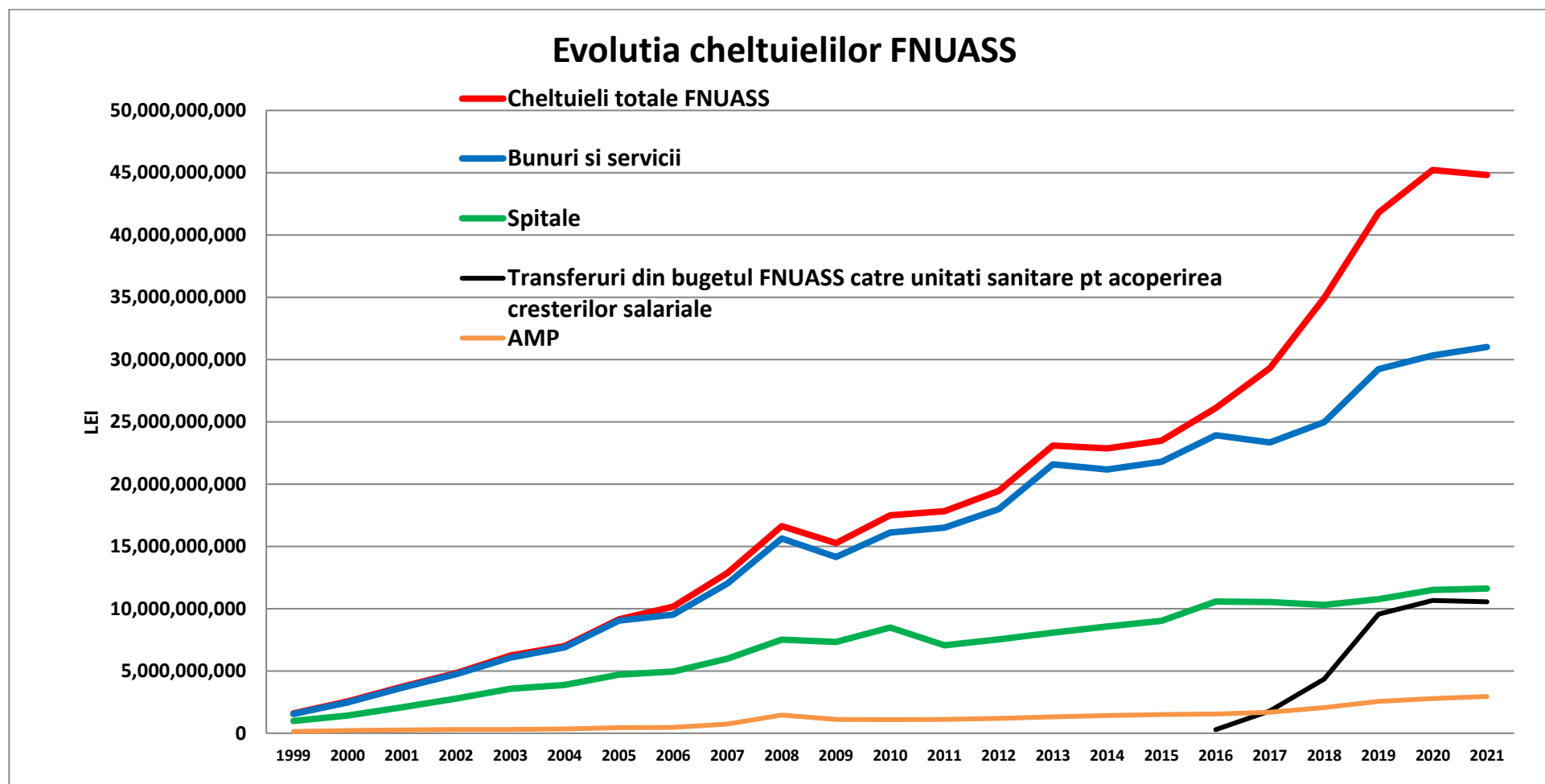
Str. Ionel Perlea nr. 10, sector 1, București

Telefon 0742.169.984 Fax 0374.091.757

E-mail: office@fnpmf.ro

Website: www.fnpmf.ro

Privirea de ansamblu asupra evoluției cheltuielilor din bugetul asigurărilor sociale de sănătate aflat la dispoziția Casei Naționale a Asigurărilor de Sănătate prezintă **situația reală** a finanțării asistenței medicale primare în ultimele decenii. Sursa datelor – CNAS.

Federația Națională a Patronatelor Medicilor de Familie (FNPMF)

Str. Ionel Perlea nr. 10, sector 1, București

Telefon 0742.169.984 Fax 0374.091.757

E-mail: office@fnpmf.ro

Website: www.fnpmf.ro

Între anii 2016 și 2020 bugetul Sănătății, reprezentat de bugetul administrat de Ministerul Sănătății și bugetul asigurărilor sociale de sănătate administrat de CNAS, a crescut cu 20 miliarde lei.

Unde a fost cheltuit acest buget imens? Pe medicamente, cheltuieli ale spitalelor, achiziții pentru spitale, sistemul de urgență și alte segmente ale sistemului medical. Prea puțin pentru cabinetele medicale care sunt cel mai aproape de pacient, deschise chiar și în pandemie - cabinetele de medicina familiei.

În același interval, 2016-2020, bugetul alocat cabinetelor de medicina familiei pentru plata serviciilor de medicină de familie a crescut **cu doar 1.29 miliarde lei**. Creșterea s-a datorat mai mult amendamentelor aduse de parlamentari decât propunerii CNAS, avizate de Ministerul Sănătății și aprobate de Guvern. De ce? Pentru că atunci când propune bugetul, CNAS nu pornește de la costurile reale ale serviciilor ci alege varianta fundamentării pe istoricul de plată. Istoric mic, propunere de buget mic pentru medicina de familie, an de an, de peste 20 de ani!

Procentul cu care este finanțată medicina de familie din bugetul asigurărilor sociale de sănătate a crescut infim, de la 4.6% (anul 2016) la doar 6.16% (anul 2020). Bugetul încă neaprobat pentru anul 2021 prevede un procent de doar 6.59%. Adică **doar jumătate din media țărilor OECD de 14%, din procentul recomandat de Banca Mondială pentru România încă din anul 2011** (*World Bank. 2011. Romania - Functional review : health sector*), și din procentul **asumat prin programul de guvernare în 2020!**

Creșterea finanțării este necesară pentru a avea o asistență medicală primară robustă, care să fie capabilă să asigure întreaga gamă de servicii necesare populației la acest nivel, pentru a degreva eșaloanele superioare de apelări inutile, pentru a echilibra cheltuielile în sistem. Cu toate că este în interesul tuturor - al medicilor, al sistemului de sănătate și, foarte important, al cetățenilor - această creștere nu a fost realizată până în acest moment.

În continuare vom analiza în detaliu cheltuielile unui cabinet de medicină de familie din România în anul 2021.

1. CHELTUIELI CU PERSONALUL MEDICAL

În România, conform ultimului raport detaliat publicat de Casa Națională de Asigurări de Sănătate în anul 2016, erau 11.239 medici de familie în contract cu Casele de Asigurări de Sănătate. În anul 2019, conform celor mai recente date furnizate de CNAS, numărul medicilor de familie aflați în contract cu CAS a scăzut la 10.764.

Federația Națională a Patronatelor Medicilor de Familie (FNPMF)

Str. Ionel Perlea nr. 10, sector 1, București

Telefon 0742.169.984 Fax 0374.091.757

E-mail: office@fnpmf.ro

Website: www.fnpmf.ro

Medici de familie, pe grade profesionale, în anul 2016	Număr medici
Medici primari	5.828
Medici specialiști	4.773
Medici fără grad	638
<i>TOTAL medici în cabinete MF</i>	<i>11.239</i>

În prezent există un număr semnificativ mai mare de medici primari în medicina de familie față de anul 2016. Toate cabinetele de medicina familiei au obligația de a funcționa cu o asistentă medicală, conform prevederilor contractului de furnizare servicii medicale încheiat cu CAS.

Pentru comparație cu personalul medical bugetar din sistemul public de sănătate, grilele de salarizare pentru medici și asistente în sistemul public de sănătate, conform *Legii-cadru nr. 153 din 28 iunie 2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice* sunt următoarele:

	Gradație zero vechime sub 3 ani Salariu de baza	Gradația 1 vechime 3-5 ani, + 7,5%	Gradația 2 vechime 5-10 ani, + 5%	Gradația 3 vechime 10-15 ani, + 5%	Gradația 4 vechime 15-20 ani, + 2,5%	Gradația 5 vechime peste 20 ani, + 2,5%
Medic primar	12.250 lei	13.169 lei	13.827 lei	14.519 lei	14.882 lei	15.254 lei
Medic specialist	9.702 lei	10.430 lei	10.951 lei	11.499 lei	11.786 lei	12.081 lei
Medic	6.272 lei	6.742 lei	7.080 lei	7.433 lei	7.619 lei	7.810 lei

	Gradație zero vechime sub 3 ani Salariu de baza	Gradația 1 vechime 3-5 ani, + 7,5%	Gradația 2 vechime 5-10 ani, + 5%	Gradația 3 vechime 10-15 ani, + 5%	Gradația 4 vechime 15-20 ani, + 2,5%	Gradația 5 vechime peste 20 ani, + 2,5%
Asistent medical principal cu studii post-liceale	3.900 lei	4.193 lei	4.402 lei	4.622 lei	4.738 lei	4.856 lei
Total costuri angajator pentru As med principal cu studii PL	4.788 lei	5.146 lei	5.404 lei	5.673 lei	5.816 lei	5.960 lei

Media de vârstă în medicina de familie în prezent este de peste 55 de ani, atât pentru medici cât și pentru asistentele medicale. Luând ca referință gradația 4 pentru vechime de 15-20 de ani, și adunând salariul unei asistente medicale – 5.816 lei/lună – cu salariul unui medic

Federația Națională a Patronatelor Medicilor de Familie (FNPMF)

Str. Ionel Perlea nr. 10, sector 1, București

Telefon 0742.169.984 Fax 0374.091.757

E-mail: office@fnpmf.ro

Website: www.fnpmf.ro

primar – 14.882 lei/lună – rezultă că dintre cheltuielile unui cabinet de medicină de familie **costurile de personal medical doar cu un asistent și un medic se ridică la 20.698 lei/luna.**

2. CHELTUIELI DE FUNCȚIONARE, FĂRĂ CHELTUIELI CU PERSONALUL MEDICAL

Cheltuielile de funcționare pentru un cabinet de medicină de familie în medie lunară sunt următoarele, fără a ține cont de variațiile urban/rural:

Curent electric	150 lei
Telefon, internet	150 lei
Soft medical, semnătură digitală, servicii IT	200 lei
Încălzire	300 lei
Apă	100 lei
Chirie, redevență sau rată credit cabinet	500 lei
Mașină (întreținere, combustibil) sau transport	750 lei
Taxe și impozite	500 lei
Asigurări (clădire, personal, auto)	150 lei
Deșeuri medicale	100 lei
Consumabile	100 lei
Birotică	100 lei
Materiale întreținere cabinet	100 lei
Evaluare, CMR	100 lei
EMC, literatură de specialitate, cotizații asociații	200 lei
Protecția muncii, PSI, PRAM	100 lei
Fond investiții minime, reparații	600 lei
Îngrijitor (salariu minim și ½ normă)	1.150 lei
Contract contabilitate	300 lei
TOTAL CHELTUIELI LUNARE FUNCȚIONARE CABINET	5.650 lei

Federația Națională a Patronatelor Medicilor de Familie (FNPMF)

Str. Ionel Perlea nr. 10, sector 1, București

Telefon 0742.169.984 Fax 0374.091.757

E-mail: office@fnpmf.ro

Website: www.fnpmf.ro

Cheltuielile cu personalul medical (20.698 lei) împreună cu cheltuielile minime de funcționare (5.650 lei) conduc la **un necesar de venit minim al unui cabinet de medicină de familie de 26.348 lei/lună** în anul 2021.

Astfel, finanțarea minimă a celor 10.764 de cabinete de medicină de familie în anul 2021 ar trebui să fie: 26.348 lei/cabinet/lună X 10.764 cabinete X 12 luni = **3.403.318.464** lei/an.

Acest buget anual minim de 3.403.318.464 lei ar reprezenta **un procent de 7.59%** din propunerea de buget al asigurărilor sociale de sănătate pentru anul 2021 și **o creștere cu 22%** a bugetului asistenței medicale primare comparativ cu anul 2020.

Bugetul repartizat asistenței medicale primare în cadrul bugetului asigurărilor sociale de sănătate:

Buget alocat AMP 2020	2.786.790.000 lei
Buget alocat AMP 2021 (proiect)	2.953.030.000 lei
Buget minim funcționare AMP 2021 (necesar)	3.403.318.464 lei

Un calcul simplu folosind datele de mai sus arată că **media venitului unui cabinet de medicină de familie în anul 2021, având la bază bugetul alocat AMP în propunerea de buget**, este de 2.953.030.000 lei : 10.764 cabinete = 274.343 lei/an/cabinet, adică **doar 22.861 lei/lună/cabinet**. Rezultă astfel **un deficit de 3487 lei/lună, adică 41.844 lei/an/cabinet**. Cheltuielile de funcționare sunt fixe și nu se pot face economii la acest nivel, astfel încât singura variantă pentru a acoperi deficitul este reducerea cheltuielilor cu personalul medical. În baza bugetului alocat AMP în anul 2021, în cabinetele de medicină de familie nu poate fi asigurat un venit al personalului medical similar celui al personalului medical bugetar, rezultând astfel migrarea personalului medical din cabinetele de medicină de familie către sectorul public de sănătate și destructurarea rețelei strategice de asistență medicală primară.

3. CHELTUIELI CU PERSONAL AUXILIAR, NON-MEDICAL

Din calculele precedente am exclus cheltuielile cu personalul auxiliar, non-medical, care există în prezent doar într-un număr foarte redus de cabinete de medicina familiei. Registratorii medicali sau personalul care să asigure activitățile de secretariat și recepție în cabinetul medical nu pot fi prezenți în toate cabinetele de medicina familiei în lipsa unei finanțări suplimentare de circa 500.000.000 lei/an, aferente unei norme și jumătate remunerate cu salariul minim pe economie.

Federația Națională a Patronatelor Medicilor de Familie (FNPMF)

Str. Ionel Perlea nr. 10, sector 1, București

Telefon 0742.169.984 Fax 0374.091.757

E-mail: office@fnpmf.ro

Website: www.fnpmf.ro

4. CHELTUIELI PENTRU INVESTIȚII ȘI MODERNIZARE SPAȚII CABINETE

O altă cheltuială neinclusă în calculele precedente este cea pentru modernizarea spațiilor cabinetelor. Majoritatea cabinetelor se află în fostele dispensare și policlinici aflate încă în administrarea autorităților publice locale sau cumpărate de medici de la acestea, la prețul pieței, conform prevederilor *Legii nr. 192/2011 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 68/2008 privind vânzarea spațiilor proprietate privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale cu destinația de cabinete medicale, precum și a spațiilor în care se desfășoară activități conexe actului medical*. Clădirile necesită investiții substanțiale, pe care le estimăm la 400.000.000 lei/anual, adică un buget de 37.160 lei/an/cabinet.

CONCLUZII

- În perioada 2019-2020 asistența medicală primară a fost finanțată, în medie, cu **doar 6,3%** din bugetul asigurărilor social de sănătate. Media țărilor OECD este 14% iar a țărilor din Uniunea Europeană de 10%.
- **Bugetul minim în anul 2021 al unui cabinet de medicină de familie**, pentru a acoperi doar cheltuielile cu personalul medical și cheltuielile minime de funcționare, **este de 26.348 lei/lună**.
- **Bugetul mediu al unui cabinet de medicină de familie în anul 2021, având la bază bugetul alocat AMP în propunerea de buget**, este de **doar 22.861 lei/lună/cabinet**. Rezultă astfel **un deficit de 3487 lei/lună, adică 41.844 lei/an/cabinet**. Cheltuielile de funcționare sunt fixe. Singura variantă pentru a acoperi deficitul - reducerea cheltuielilor cu personalul medical.
- În baza bugetului alocat AMP în anul 2021, în cabinetele de medicină de familie nu poate fi asigurat un venit al personalului medical similar celui al personalului medical bugetar, rezultând astfel **migrarea personalului medical din cabinetele de medicină de familie** către sectorul public de sănătate și **destructurarea rețelei strategice de asistență medicală primară**.
- **Alocarea minimă de 3.403.318.464 lei** pentru asistența medicală primară în bugetul asigurărilor sociale de sănătate în anul 2021 ar reprezenta **un procent de 7.59%** din propunerea de buget al asigurărilor sociale de sănătate pentru anul 2021 și **o creștere cu 22%** a bugetului asistenței medicale primare comparativ cu anul 2020.
- **Pacienții și cetățenii români merită să aibă acces la servicii medicale de cea mai înaltă calitate în asistența medicală primară**. Pentru a crește calitatea serviciilor este necesară o **finanțare anuală de 5 miliarde de lei** care ar permite angajarea de personal non-medical suplimentar și investiții în spațiile cabinetelor pentru modernizarea acestora. **Un sistem grav subfinanțat nu poate oferi mai mult și nu poate supraviețui.**